

СТАРМАЛИ

ГОДИНА VII.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

За сад Панчеву,

(а други пут другим местима).

И мајка своје чедо укори
(Матерња љубав карби не смета)
Кад чује ил кад види жалосна
Несретне путе свога детета.

Ја писам мајка нашем Панчеву.
За то ћу попут света отмена
Рукавицама дирнут' ово питање.
— За кратко време каква промена!

Светло је било негда Панчево,
Угледно светло, светло угледно;
Ретко си игде наћи могао
Снаге и воље тако уједно.

А данас стижу гласи јадовни,
Ох сустижу се гласи немили, —
Ја сам их гут'о с мојим сузама,
Гут'о их, гут'о — а сад се прелили.

Једну по једну школу дадoste,
Једну по једну, — сад и последњу;
Па где ће села наша налазит'
Пример и подстак своме борењу?

Чангови ће вас можда хвалити
Вашим ће повцем школе видати;
Туђину с' нађе и отац и мајка, —
Ал ко ће наше ране видати?

Сандуловић и Барајевац, хеј . . .
Чујете л' горки уздах е гроба им!
Ви не чујете, — јер се неко смеје;
Ко се ту смејат' може? — Тордаји.

А где ће вера наша на ј прво
Дочекат' љагу срамно плачевну:
Туђим се речма богу молити, —
И то да буде зар у Панчеву!

Полако с' ваша крила ломила,
А бегало вам испод ногу тло;
А за то време никло ј' нешто друго,
Никло је само — семе кикиндско.

И женам' вашим већ је било срам,
Прегнуше вршит' неку задаћу, —
У место руку да им пружисте,
С подсмехом ви им дасте — варјачу.

Па да л' да нижем низ тај и даље,
Да скупим све што још преостаје?
Да ли да рекнем, да л' да поменем —
Ал нећу више, нећу, — доста је

Ви ћете с' можда сада пренути
И једнодушно, сложено сипати,
Ал не на себе, већ на мене јед:
Како сам смео то написати.

Но ја сам само дужност чинио
А болно ћу је чинит' опета,
И мајка своје чедо укори,
Матерња љубав карби не смета.

—h.

Шетња по Новом Саду.

СХСV.

Од свију политичких догађаја, што су сада на дневноме реду, најважнији је догађај: берба, што наступа, и то не мислимо ми овде ону бербу, што ју славе дефр-уданти на поштама и иначе у државним касама, јер ове бербе бивају преко целе године, него ми овде имамо на уму ону бербу, на којој се пуштају ракетле, једе свињски ђебап и прескаче ватра, а то је, молићу, велика разлика од оних гореспоменутих бераба, јер господа дефрауданти не пуштају ракетле и не ложе ватру; него раде свој посао онако у тишини и помрчини, а место да прескачу ватру, а они прескачу воду и нађу се док си оком тренуо већ у Америци, а кад се дефраудација открила, они већ и забораве да су икад били у Европи.

Што они после тако какве добре бербе одмах у Америку хитају, томе ће бити узрок, што американској виновој лози, као што је познато, не шкоди филоксера, као што на пример чини ова штете овде у нашим крајевима, а како је наш народ марљив и заузетан, то ће филоксера ове године чини ми се највећма шкодити браћи Моју Медићу и Мити Петровићу, ако им т. ј. књиге њихове „О филоксери“ остану непродате, као што остају код нас и књиге о „колери“ и „дифтеритису“, јер ко би још за своје новце уносио у кућу своју колеру, дифтеритис и филоксери! Него искусни виноградар предлажу, да се американска лоза код нас пресади и калами, и заиста, многа се американска лоза већ и пресадила и лепо код нас и примила, на пример новинарски реклами, којима је колевка у Америци, сад се већ и код нас тако расплодише, да већ и ми дајемо по 500 дуката онеме, ко добије зубобољу и после Котеових капљица, имамо по 16.000 иберцијера на стоваришту готових, нема више главнице и жити, Вилхелмов крв чистећи теј, и друго нешто чистећи теј св. Германа (St. Germain-Thee). Добро би било да се нађе каква филоксера, која би имала ову рекламску лозу да утагани, те би онда остала превареном свету која крајцара, да може и популарне књиге о болестима и другим невољама светским куповати.

Ал' куд сам ја отишао! Као да сам и ја дефрадирао из касе читаочевог стрплења коју хиљаду друготрајних минута, побегох ево чак у Америку, но да се вратим опет у Европу, у колико се може тако назвати овај крајчак земље, у ком ми бербе држимо, филоксери требимо и по рђавим друмовима кола крјамо.

Берба се зове оно време, кад они који немају винограда, почну да штудирају, у чији ће виноград

ићи да се мало провеселе и запате један онако поштењејши мамурлук, од кога ни кисели краставци ни кенине придике не могу човека лако да излече и к себи доведу. Берба је с тога политички знаменита, што она увек почиње онда, кад и хрватски сабор, а разликује се од овог у томе, што се чаброноше у берби обично пристојно понашају, не гурају се песницама у ребра, не називају један другог издајцима и не прете да ће главног чаброношу бацити кроз прозор, премдаби ово последње био несмисао, јер у винограду нема прозора, кроз који би г. Старчевић могао проћи. У сремским бербама обично нема од стране власти никога, а нарочито нема жандара, јер ови имају много важнија посла у загребачкој саборници. Берба се и по томе разликује од хрватског сабора, што у берби још нико није дошао на ту луду мисао, да попује: Нема Срба!

Иначе се берба врло слаже са хрватским сабором: обоје теку весело и свет им се често смеје. И у берби и на сабору се људи често играју с ватром. У берби игра улогу буре, и у седницама саборским владају често буре.

Берба је већ отпочела свуда; у Вршцу се грожђе и аутономија увелико већ гази; у Београду је набављена већ гвоздена преса; по манастирима видиш све сама сремачка муљала; у Загребу има неколико капацитета, који би способни били да носе путуње; у Сомбору има доста вештих манипуланата с вином; у Карловце се вуче многи кљук (не знам кога Карловчани тако кљук ају?); и т. д.

Даклем као што се види, берба је већ увелико отпочета, ал' не знам кога ће после бербе послати у небрано грожђе.

ПОДЛИСТАК

Ч е с.

Хумореска Тад. П. К.

(Свршетак.)

Свађа, која би се чешће пута појавила између заљубљених јарана: Господина Нинка и госпођице Јуце, трајала би само десетак минута — само би требало неко од њих двоје да се лапињи у очи и насмеши, па би одма излећела реч: „љубезни“ — „љубезна“; љутња је, дакле, могла да се произведе само у повреди достојанства господина и госпођице а после би одма наступило кајање . . .

Тако они опет преговараху о венчању без икаква помисла на свађу јер и сам господин Нинко више пута уз реч говораше: — „мени и треба таква госпођа која уме за најмању ситницу бранити достојанство своје и не дати ником да се са њом титра. Тако исто и Јуца воли оног јунака: „— који се јуначки у сваком погледу понаша.“

Баш у оно време кад беше највећи јек преговора за весеље, нанесе ветар неког Тренда кочијаша, земљака официра Нинка њему у госте. Одавно се нису ни видели и носио је пуно поздрава из њихове престојбине. Трендо је доста млад човек, помлађи од Нинка за неколико година а притом се разликоваше од многих кочијаша, јер је он,

знате до пре годину дана био у жандарима и тамо се много чему научио, што не знају остали људи. То ти је један „салонски кочијаш.“ Кад се он, мој брајко, обуче у „салонско одело“ са белим рукавицама и зеленим „двике-ром“ на носу — ти би по сто пута реко да је то неки господин човек . . . чак из Париза, а не — кочијаш . . .

Нинко је с радостју дочекао свог земљака и пустио га у исти квартир где је и он био, надајући се да ће он кроз који дан отпутовати опет у село. Трендо је, такође, мислио пробавити само неколико дана али познанство са госпођицом Јуцом учинило је да заборави на путовање.

Од чега се Нинко највише бојаше, као од љуте гује, то га и постиже. Трендо је са својим понашањем дарнуо у најосетљивију жицу Нинковог осећаја — и он се заљубио у госпођицу Јуцу. Ни хиљадити део није он знао од оних речи што Трендо тепаше госпођици. О, оног пренамагања, салонског увијања, упијања уснама, чепкања око ње — то нигда није ни снιο а то ли видео Нинко, није хтео испочетка ударити госту у образ на такво увијање око његове испрошенице, него гледајући то с великом муком, труђаше се да се изнова с њим утркује око госпођице, пошто се чисто препаде да ју овај не премами. Он је био набавио салонско одело нарочито да у њему разговара са госпођицом, јер дозна да она већма воли такво одело него официрско, па како би дошао са дужности од-

У Ш Т И П Ц И.

§. Дакле је требало четир колере да дођу (1831, 1849, 1866 и 1873), док су се Новосађани напанули да зидају к л а н и ц у. А да колико ли ће колера још требати да нам дођу, па да каналишемо рузмарински сокак и да натерамо двокатне „хаусхере“ да копају јама за помије?

+ На Вончину * се бацала „стеклишка“ омладина смоквама. Ја не увиђам да је то што рђаво; код нас су смокве на добром гласу.

= Него ако су то биле оне смокве на венцу, као што се код нас продају, онда се може рећи да су му бацали венце, а то је само знак симпатије.

И В Е Р Ј Е.

Звонар Н-ски Панта врло је честит и ваљан човек, само воле по малко и у бокал да завири. Иначе поштењејша душа, а хоће радо и да се нашали.

Једном приликом састане се он у гостионици са једним страним човеком и пусти се с њим у разговор. Овај не познавајући га запита ће га:

— А, молим, ко сте ви?

Браца Панта не хтеде просто рећи да је звонар, него онако перифрастично:

— Ја сам катедралнија и церемонијалнија цркви свјатаго великомученика Георгија кимпаническога кора верховни управитељ, мале тиквице и великаго бокала командирендер, водомерзнога содружества председатељ

ма би са мундиром на страну а с капутом и цилиндром пред госпођицу. У последње време намишљавао је Тренда отпратити или у село или у варош, јер чекања на његов одлаз беше и сувише. . . .

У скоро после тога, једног вечера из баба Јокине куће крене се читава група лица, господин Нинко, госпођица Јуца, Трендо кочијаш и мали ђак — сви су пошли да прекрате ноћ у башти једне гостионице. Официр Нинко беше у „дивилу“ без мундира и сабље — као обично што је ишао у друштву ближњих верних познаника, а башта је била подалеко и нико га тамо није познавао, да би се од њега Нинко презао . . . Трендо једнако чепаше око госпођице, да је то много кињило Нинка и вечерње му задовољство кварило. У последње је доба и сам Трендо опазио неко незадовољство, са стране Нинкове, на страх њега, али то га ништа не помете у његовом предузећу. Нинко је био пун гњева нешто на Тренда а нешто на саму Јуцу „зашто да она има говора са њим, као да је он бољи од мене“

У оваком запетом стању између официра и кочијаша, требала је само мала закачка па да и до боја дође! Но не лези враже, зађевица се поче око једне врло мала ситнице. Седећи и испијајући чаше у башти — Трендо је случајно у разговору и чепкају око госпођице, бацио Нинка у сенку иза леђа, нашто је господин дрекнуо што

и свију манастирских подрума и дебелаго ужета прваго реда кавалер!

Кад су рђава времена, онда су наши људи трговци и занатлије при најбољем хумору. Хумор и добра нарав је што их држи да не клону и да чекају боља времена.

Тако се нађем ономад са мојим браца Стевом, а он ће ме запитати:

— Знаш ли ти, који продавац има највећи „лагер“?

— Па ваљда онај Чивутин, што оглашује 16.000 иберцијера . . .

— Боже сачувај! Највећи лагер имају путунци је, јер њихов еспап (Дунавска вода) никад не нестаје; и то су уједно продавци, који не могу никад банкротирати.

У Сомбору је почео излазити нов лист „Бачванин“.

Већ и реч „Бачванин“ сећа нас на она стара времена, кад су Бачвани возили у Пешту кирију.

Пошто ми још и сад имамо са Пештом доста кирије, то је врло добро, што се покренуо нов „Бачванин“.

Од овог се „Бачванина“ надамо, да ће возећи кирију добро држати узде у шакама, да неће попустити, па ће се онда морати доћи онамо куд се пошло и куд нас цељ путовања води.

Сретно!

(Збиља! А да л' је гђа М. ц. у Сомбору или није

игда може љуће на Тренда, псујући га најпогрднијим именима. — Сви келнери истрчаше на то као на неко чудо у глуво доба ноћи, а колико је, опет, та вика учинила на оближњи свет, види се из тога, што је чак један кувар са бркљавом од наприкаша варјачом потрчао да посвађале уталожу.

— Чес!.. Чес!.. То је увреда — вико је Нинко машући столицом и разговнећи сакупљени свет.

— Ви сте луд човек! . . вас треба у луду кућу! . . подвикиво је Трендо измичући се са госпођицом и баба Јоком. Мали ђак беше надиго вреву бегајући преко целе вароши без обзира.

Сгледавши оног куvara, Нинко, где је и он дошао, са варјачом да развађа, још му се већа увреда учини па дрекнуо још црне и горе:

— Увреда!.. увреда!.. чес! . .

Свет се склањаше натрашке све даље и даље гунђајући: — луд! луд!

— Еј прико, не зјај ноћас, божја ми вјера на зло си поша' а на горе ћеш поћ' — повика један патролција Црногорац из помрчине трчећи да стина ларму.

Господин Нинко у највећој љутини још жешће плану на патролцију — за што да га он претестира као старијег, а заборавио беше да нема на себи ниједног знака официрства.

то нас баш много не интересира, само кад смо иначе сви здрави!)

Радујући се „Бачванину“ Сомборском молили би га, да нам не замери, што ћемо га запитати, да ли се још пева у Сомбору стара песма :

„И жалостан мор’о би се гротом смејати :
Сомборске се фрајле стиде коло играти !
Све туђе игре играју
И туђе књиге читају.“

Или имају сад они каквих нових лепших песама ?

Добих ових дана оваку карту дописницу: „Простав јуче 27. септ. (п. р) кроз Врањево пред српском црквом чух добошара, где позива народ, да му изрече налог од стране општине. Налог је тај од речи до речи: Сутра у понедељак забрањује се сваком винограде брати због тога, што је Чивутски лангер таг.“

Чивут је арендаш ферцерунга, па се ваљда боје, да за оно вино, које се буде на „лангер-таг“ брало, неће штети примити ферцерунг-штајер.

У „Виделу“ изиђе ономад оглас, који гласи :
Ю слагача могу добити одмах посла у штампарији „напредне странке“ (у којој се т. ј. Видело слаже).

Неки немачки новинар читајући тај оглас, није знао шта то значи „слагач“, те зграби речник г.

— Увреда! . . . чес! . . . увреда! . . . ти мене да претестираш! . . . то је увреда — викаше Нинко патролцији, који га дрмусаше руком за груди.

— Оћеш се смирит једном чоче, ил’ ће те ђаво појест! . . .

— Помоћ . . . увреда! . . . чес! — подвикиваше ипак Нинко патролцији замаујући столицу на њ’.

— Луд! . . . луд! — прогунђа сакупљени свет гурајући један другог лактовима и измичући се назад.

— А, а, то ли је. Е не’ш, не’ш, синко голи, наћи ћу ја твоју чес сад, ље! — То изусту патролција на га шчена преко среде па на раме. Преко целе вароши Нинко се дераше као дрекавац до саме апсане општинске. У највећој јеткости он је сматрао за понижење да се правда патролцији: ко је и шта је. Једанпут се чуло да је узвикнуо: „ја сам официр“ — нашто га патролција премери од пете до перчина и сасвим ладно одговори: — А јес, јадан, јес, луде веле да су цареви и краљеви па опет леже у лудој кући у коју ћу и ја смјестит тога нечесовог овинцира“ —

Госпођица Јуца, баба Јока и Трендо кочијаш нису ни сачекали да виде шта ће бити са Нинком, него су као о-парени кући јурили и тек после четврт сата чули су да се господин Нинко налази у — апсани. . . .

Сутра дан члан полиције спровео је Нинка варошком лекару са оваким писмом: „Нинко Нинковић, који се из-

Ђоке Поповића и нађе: слагати „lügen, andichten, verleumden“.

Чим је то видео, тако отрчи „Виделу“ да се пријави.

Ђира. Даклем у В. Кикинди су дочекали свога архипастира са сјајном овацијом.

Спира. Јесте, пастир се уверио да у Кикинди има доста тихи и мирољубиви оваца. Али овом би приликом боље доликовало, да се нашао и који несташан ја-рац, који би му истину у очи рекао:

ни смо ми још заборавили, каквим се скоком скаче из Сомбора у Тамишвар.

Ђира. Има људи, који младом човеку не могу да опросте ако је своју снагу, и то са успехом опробавао на пољу српске књижевности. Они мисле да такав младић већ због тога греха не сме добити никакву стипендију.

Спира. Има! има! — Та знам ја да има свакојаки људи на свету. Али срећа што такви назора нема међу члановима Матице Српске.

Ђира. А шта велиш кад би се нашао по који такав и међу члановима књижевног одбора?

Спира. На то ћу ти други пут одговорити. Нешто ми се смрквава пред очима. Лаку ноћ!

Ђира. Лаку, благу ноћ!

даје за официра а на себи нема ни једног знака тога чина, синоћ је на јавном месту у глуво доба тако се понашао, да је изазвао општу сумњу да је сипао с памети. Умољаваше се надлежни лекар да реченог Нинка прегледа и о свему том овој власти извешће поднесе да би се могли даљи кораци предузимати.“ —

Варошки лекар био је човек од старијих људи; родом је из далека; као лекар служи више од тридесет година а у ту варош се доселио нема ни пола године дана. Он је прегледао Нинка. При самом прегледу Нинко се тако опором понашао, да је лекара чизмама хтео убити тражећи своју чес. Болест је постојала а зове се велико раздражење живаца а по нашки се то каже, прости ме, да је будала. Но при свем томе болест није опасна и може да се излечи а узрок јој је друштвено образовање.

Колико је овим случајем био потрешен сам господин Нинко, у толикој је мери била и госпођица Јуца. Није то шала њеног драгана до саме прашине понизити и чак . . . чак у луду кућу стрпати. Да се та несрећа пре прстена догодила — ајде де, али сада кад се исчекиваше који дан да се пред олтар стане; кад се она њиме целом комшилуку хваљаше — сада да се то деси, е, то је заиста грозно, по сто пута грозно!

Али ипак свачему има крај, па и бризи Јуциној може се наћи; није се вајде јадити и печалити ако је ко

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Бука. „Матица“ већ толико година расписује награду за дело о „Срему и Фрушкој гори“ са историјског и народописног гледишта, — на зар се још нико није нашао да напише?

Шуна. Та што ће наши историци да се труде, кад је В. Клаић већ доказао, да је Срем чисто хрватски, и да су у Фрушкој гори све сами хрватски манастири!

П у с л и ц е.

Наговешћује се да ће се сада у Хрватској умилути порота и сузити слобода штампе. А на што слободу штампе сузити, кад она сузи и сама.

Егзарх се упео из петиних жила да од Старе Србије створи Нову Бугарску. Зар ће још и сада да важи пословица: ко пре девојци, онога девојка?

Кад се први пут штампа мађарски катихизис за српске ђаке у Панчеву, не треба никако изоставити уз њега слику Авђевићеву, нека деца знају чија их рука тако горонадно благосиља.

Лист је сад тек показао да је прави мајстор, кад он од Ракоцијева марша може да истеше царску химну. Али критичари то не примише. Јер они неће

пропао кад му се не може помоћи; није мал да и други за њим иде... ако је он суноврат отишао... — Зато, имајући ово на уму, Јуца се реши да се окане више Нинка и да тражи себи бољу срећу. Сама поче трубити по комшилку против Нинка: да га се давно и давно одрекла, да га осуђује за поступке — мислећи да ће себе таким начином одржати на висини и за другу се какву прилику препоручити. . . .

Но није требало много препоруке; био је човек готов да је обожава и који ову прилику удеси за најсретнију да до цељи дође. То је био Трендо кочијаш. Он је на несрећи Нинковој основао своју срећу; пружио је руку гопоћици Јуци, која га такође једва дочека, те за петнајст дана свршише и прстен и венчање! . . .

И тако, дакле, цела ствар доби друго лице: господин Нинко тражећи високо достојанство — добио је ту срамоту, да је три дана у лудници на посматрању био; а госпођица Јуца презирући остали свет и тежећи великом господству — добила је старо — ислуженог жандара! . . .

Е, баш ми је жао! . . .

Ужице 1884 год.

химну која их подсећа на Ракоцијев марш, а неће ни Ракоцијев марш који их подсећа на химну, (критичарима не можеш никад уговети).

У сали наше Матице висе портрета свију дојакошних председника Матичини. То је добро, — али би још боље било да су ту портрета оних чланова управнога одбора, који никад у седнице не долазе, — тако би им савест мирна била да су бар in effigie свакој седници присуствовали.

Тиса се хвали да ће строге мере употребити против оних који др а ж е народности. Те би мере требао ти прво против себе да употребиш, др а ж а ј ш и наш Тисо!

У неком броју „Borsszem Janko“-ва наишли смо и на овај став:

„Megzabolázandom nevetlenségéiteknek följedezésével bujtogatóitokat.“

Ко ово на памет научи добиће на поклон мађарско-пачевачки катихизис.

У Бечу је ових дана била изложба носова. (Срећа што смо са свима државама у добром пријатељству, иначе би којој могло пасти на ум, да у својој престолници покрене изложбу песница).

Где сте учитељи? — Трчите у Бајшу!

У Бајши је упражњено место учитеља (не каже се на каквој школи, можда и није на српској, јер је стечај штампан у „Турском Народу“).

Плата није кочијашка (јер кочијаши добивају више), плата је 5 фор. на месец, али пошто и у Бајши година има 12 месеци, то ће учитељ Бајшански добити на годишну 60 фор.

Кад човек има у џепу 60 фор. то је лепа посесија, али Бајшански учитељ имаће осим тога још по се сије (земље) и у напред му се каже, да ће на ту земљу морати плаћати порез „до 80 фор.“

Плата 60 фор. — порез 80 фор. — е па онда му треба још само 20 фор. (од Чивутина да узајми) па да му егзекутор никад у кућу не завири.

Бајшански учитељ, ако се усхте женити, добива и мираз, јер за сваку венчаницу иде му 50 новч. (За то се то и објавило у „Турском Народу,“ јер се Турци могу женити колико год пути хоће).

Бајшански учитељ осигуран је још и за случај смрти, јер у Бајши има две феле упоа: велики и мали. За велики упоа плаћа се учитељу 50 новч. а за мали 20 новч.

„Стармали“ саветује будућем Бајшанском учитељу да ни пошто не умре од глади, јер онда би био тако слаб, да себе не би могао одратити до гроба, а због те несмислености изгубио би 50, respective 20 новч.

* * *

Али шала на страву. А истина је ово: без добра учитеља селу нема напретка. Осигурајте, Бајшани, учитеља да може поштено живети и независан бити, или реците ако смете ову страшну реч: „волемо уштедити пет-шест стотина форината, а ђепу нашу нека ђаво носи.

Стармалско учтива примедба

на

Записнике Српског ученог друштва.

Прочитавши записник VII. састанка (од 9. јуна 1884.) Српског ученог друштва у Београду наиђосмо и на ове две тачке:

„Бр. 6. *Варт. Димиј . . . моли, да му друштво учини нешто, што није у његовој власти.*

Одлучено би изгугити ствар куда треба.“

„Бр. 10. *Лука Зоре тражи нека обавештења. Да му се учини по жељи.“*

Ми знамо, да се свакоме друштву може десити, да има тугаљивих предмета, који се нерадо износе на јавност, али кад би тога било чешће, и кад би се без невоље и оно прикривало, што (ма да је и ситуација) широј публици не би шкодило да зна, онда би напослетку могли записници Срп. ученог друштва изгледати овако:

„Бр. 50. *Министар просвете налаже друштву нешто, што се не слаже са достојанством друштва.*

Решено, да се према томе поступи онако како је један члан предложио, а други тај предлог усвојили.

Бр. 51. *Изнешен је неки предлог у некој ствари.*

На то је нешто решено.

Бр. 52. *Увидила се нека потреба која је у неком погледу врло хитна.*

Шта је решено, чланови и тако знају, не мора се у протокол увести.

Ми смо ову ствар довели ad absurdum. Тако неће бити, јер кад би тако било, онда не би било потребно записнике ни писати, а још мање штампати их. С.

Проба пера.

XLVI. ✕

Ипак нам је поњатно.

Чега није бивало

На овоме свету;

Људи су се некада

Клањали телету.

То би нама данаске

Било непоњатно,

Да не знамо е је то

Теле било — златно.*)

XLVII. ✓

Ситуација.

Народи су мајорени —

(Ал под курателом).

*) То су били идоли, —

Читали смо, знамо.

(А данас су и гори
Којима с' клањамо.)

Слагач.

Избори су слободни —

(Ал само начелом.)

Скупљати се можемо —

(Ал у малом числу.)

Равноправност каже се —

(Ал у ужем смислу.)

Реда има, да богме —

(Ал на егзециру.)

Слобода се дарива —

(Али на папиру.)

И мир се обећава —

(Ал евентуално.)

Само плаћат' порцију,

То је једно стално.

Г—д—н.

Шта је безобразлук?

Безобразлук је звати кога на ручак, а после мршаваог ручка и киселог вина, пружити госту векслу да жирира.

Безобразлук је кад ти ко поклони прасе, а ти га назовеш да је „шмуцијан“, што ти и крмачу није поклонио.

Безобразлук је кад ко заште од тебе ватре да запали цигару, а ти му даш жигицу, али иштеш једну цигару, јер немаш шта да пушиш.

Безобразлук је кад се ко др у чисто српском срезу бирати за посланика на хрватски сабор, а овамо је целог свог века одрицао да има Срба.

Безобразлук је кад је ко способан за манастирску брашнару, а овамо уврти себи да ће бити владика.

Ђаволска балада.

„Што ћу, боже, што ћу,

Жена ми се карта!“

Тако је лелек'о

У Негдину неко.

А ђаво му шапну:

„Хихи, хихи, хи!

Па зар не знаш лека, —

Хајд' у врчму, пи!“

А човек, к'о човек,

Шта је друго знао,

Што му ђаво рек'о,

То га послушао.

Сад отац при вину,

А мати при кецу, —

Онда ђаво оде

Да им чува децу.

Гладио им децу
Конитом и репом,
Задахн'о им душу
Моралштицом лепом :

„Добра деца увек
Родитеље следе;
Треба да се на оца
И мајку угледе.“

Тад је била сетва,
Данас је већ жетва,
Ћаво жање коров зрео
— А то је и хтео.

Донеше питу с месом на сто. Муж је окуси, али је
таки остави, јер је била гњецава. Том приликом заподену
се овај дијалог :

Муж. Жено, жено, ти си некад била боља куварица
Жена. Хахаха! То се теби само тако чини.

Муж. Како си ти некад красну питу знала умесити;
али да богме то је било пре него што си се бацила на
високе науке.

Жена. А сада?

Муж. Од кад си почела да читаш грчке филозофе,
од тога доба не само да је теби П и т а г о р а у глави,
него ево је и мени п и т а г о р а на столу.

Мајстор Паја дође лечнику на му рече: Господине,
моја жена канда је пореметила памећу.

Лечник. А по чему ви то судите, мајстор Пајо?
М. Паја. Па ето, сама ми је казала да идем по вас.

Пузологично посматрање.

Поједини људи
Понос духа с'узе,
Па до неке среће
Могу да допузе.

Допузе до плата
И до масних звања,
До власти, узурра,
Наименовања.

Допузе до грба
И господства сјајна;
Допузе до двора,
До златних колајна;

Па се онда бече
С накићеним грудма.
То се тако може
Појединим људма —

Ал народ пи један
До народне среће
Допузио досад није, —
А ни одсад неће.

К

Кројач. Седи ли још и сад ту господин Бобарић?
Слуга. Седи. Али ви сте здраво рано дошли; он
је — још код куће.

А. Драги Боже, узајми ми, молим те пет форината.
Б. Шта? пет форината! Еј мој брајко, има по годи-
не дана, како нисам петице у џепу имао. Али ако хоћеш
да за тебе добар стојим, то ћу учинити с драге воље.

А. Ала ваше руке јако дркћу. Од чега је то?

Б. Од тешка дизања.

А. А шта сте то толико дизали?

Б. Пуне чаше.

Жена. Ја не знам, човече, како је то, ти увек по-
ледњи останеш у бирцузу.

Муж. Та нисам ја крив што они други пре мене оду.

Кућегазда. Даклем ви би сте ради имати стан у
мојој кући. Али прво да чујем имате ли деце.

Н. Н. Немам.

Кућегазда. То је добро. Е онда вам могу дати
стан. Јер ја не примам кирајџије, који имају деце.

Н. Н. А молићу, имате ли ви деце?

Кућегазда. Имам хвала богу четворо.

Н. Н. То није добро, јер ја не узимам стан у кући,
где кућегазда има деце. Збогом!

А. Ја осећам у себи дара и радо би био списатељ.

Б. Па шта вам смета?

А. Верујте ми да су већ све теме исцриљене и обра-
ђене. А ја би волео да напишем тако што, што још нико
није написао.

Б. Па знате шта, напишите зборник молитава за
атеисте.

Младић. Милостива госпођо, мене је ваша кћи
здрово увредила. Рекла ми је да сам несносан, досадан и
неучтив.

Госпођа. О то ми је здраво жао. Али молим вас
опростите јој и немојте јој замерити, јер то је њена уро-
ђена слабост, да је са сваким искрена.

Странац (На пароброду : О госпо, како су та
www.ваша деца суморна, снуждена, зловољна.

Мати. Маните их, молим вас, на то се и ја увек
једим. Али шта могу силом! И пеујем их, и тучем их, у
не дам им јести, — па никако да се развеселе.

КЊИЖЕВНА ВЕСТ.

Први календар за 1885. годину
Сад је баш изишао из штампе:

ЦАРИЋ

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРОСТУ 1885.

Цена 20 новч. или 40 пара динарских. Пре-
продавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ЗА КРАТКО ВРЕМЕ ИЗИЋИ ЋЕ:

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1885. ГОДИНУ,
који је богато урешен најновијим и најлепшим
сликама уз најодабранији и разноврстан садржај,
као и досад што је доносио.

Ми смо се потрудили да овај највећи буде
и за 1885. год. најбољи, најлепши и по томе нај-
јефтинији српски календар, као што је то и до
сада вазда бивао, што ће у осталом за кратко
време сам „ОРАО“ најбоље потврдити, а ми ово
само међутим укратко јављамо поштованој пу-
блици и нашим дојакошњим комисионарима,
који нека се изволе унапред пријавити колико
којег календара да им пошљемо.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА у Н. САДУ
издавалац „Орла“ и „Царића.“

ОГЛАСИ.

МОДИСТКИЊА ЈУДИТА РАТКОВИЋ

у Бечу, на Schottenring-у, број 6.

препоручује своју обилно, укусно и елегантно снаб-
двену радњу и трговину са женским шеширима и
свима накитима, који спадају у ту струку. Уверена
је, да ће своје поштов. муштерије свагда и у сва-
ком погледу задовољити. 1—3

МАНУФАКТУРНА И ПАМУКА РАДЊА САВЕ ТУБИЋА У ШИДУ

потребује једног млађег помоћника.

3—3

ФРАЊЕ ХРИСТОФА

БЛЕШТАВИ

ЛАК ЗА ПОД,

без мириса је и брзо се суши.

Са својих практичних особина и једнострукости
у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса.
Има га у разним бојама (које су као год и масне) а
и без боје, који патосу само блеска даје.

Углед и упутство за употребу налазе се код
ствоваришта.

Фрања Христоф, Берлин и Праг.

Проналазач и творилач правог блештавог лака за под.
Ствовариште у Н. Саду код Љ. Стефановића.

3—3

НАЈБОЉИ ПАПИР ЗА ЦИГАРЕТЕ ЈЕ ПРАВИ

LE HOUBLON

ФРАНЦУСКИ ФАБРИКАТ

од CAWLEY & HENRY у Паризу.

Ваља се чувати од подражавања!

Само је онда овај папир за цигарете
прави, ако је на сваком листу отисак
Le Houblon и ако сваки картон
има марку штитицу и сигнатуру.

Fac-Similé de l'Etiquette

17 Rue Beranger à PARIS.

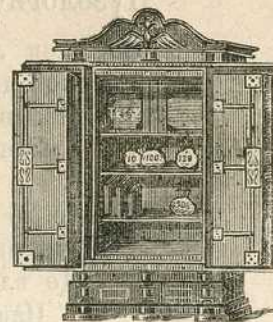
8—36

КАСЕ

по најновијој американ-
ској системи
сигурне од ватре и харе
из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају
ни једној до сада познатој фабрици а у
цени су знатно јефтиније. — Наручбине
прима и одправља госп. Ђорђе Миличевић,
трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу
мустре видити и цене сазнати.

23—33